

نگاهی به اتفاقات سینمایی مشهد در یک سال گذشته

سایه روشن هنر هفتم

شکیبا افخمی راد

گزارش روز

در یک سال گذشته اتفاقات سینمایی مختلفی در مشهد رخ داده است؛ اتفاقاتی که در بیشتر مواقع امیدبخش بوده اند اما گاهی هم اهالی هنر را دلسرد کرده اند. درخشش هنرمندان مشهدی در جشنواره های مختلف، برگزاری یک رویداد منطقه ای و افتتاح پردیس سینمایی جدید، بخشی از اتفاقات مثبتی هستند که در یک سال گذشته در مشهد رخ داده اند. از آن سو مشکلات صدور مجوز و اکران نشدن برخی فیلم های جشنواره فجر، جزو اتفاقات منفی بوده اند که اهالی سینمای مشهد با آن ها روبه رو بوده اند. ماه مناسبت فرارسیدن روز سینما، برخی فعالیت ها و اتفاقات مهم در زمینه هنر هفتم در شهرستان را مرور کرده ایم که در ادامه می خوانید.

میزبانی مشهد از جشنواره «مهروشید»

یکی از اتفاقات خوب سال ۱۴۰۳ برگزاری شصت و نهمین جشنواره منطقه ای سینمای جوان با نام «مهروشید» از ۱۷ تا ۲۰ شهریور در پردیس سینمایی ملل مشهد بود. در این رویداد، هنرمندانی از ۱۰ استان کشور، کرمان، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، گلستان، سیستان و بلوچستان، سمنان، مازندران، قم، اصفهان و خراسان رضوی حضور داشتند و با یکدیگر در دو بخش فیلم کوتاه و عکس به رقابت پرداختند. جشنواره های منطقه ای سینمای جوان با هدف شناسایی و معرفی استعداد های سینمایی و همچنین تثبیت جایگاه

فیلم کوتاه به عنوان یکی از مقوله های مهم فرهنگی، با رویکرد ایجاد تنوع و تکثر در انواع فیلم کوتاه،

از طریق تأکید بر ژانرهای سینمایی برگزار می شود. میزبانی مشهد از این رویداد، فرصت ویژه ای

برای هنرمندان شهرستان فراهم کرد تا با فیلم سازان و عکاسان سایر شهرها تعامل و گفت وگو کنند،

همچنین از حضور استادان بنام کشور در حاشیه این رویداد بهره ببرند و کیفیت کارهایشان را

ارتقا دهند.

چالش های دریافت مجوز

فرایند دریافت مجوز ساخت فیلم بلند از اواخر دهه ۹۰ به مشهد واگذار شده بود، اما از حدود یک سال پیش، دیگر مشهد امکان صدور پروانه ساخت را ندارد و هنرمندان این شهر باید برای دریافت مجوز به تهران مراجعه کنند. این اتفاق، مشکلات مختلفی را در مسیر فیلم سازی هنرمندان مشهدی ایجاد کرده است. از میان این مشکلات می توان به طولانی شدن روند صدور مجوز اشاره کرد که انگیزه گروه فیلم برداری را از بین می برد. همچنین بنا به گفته برخی کارشناسان، در این روند ناهمگونی هایی وجود دارد و سخت گیری هایی را فیلم نامه هایی که از شهرستان ها ارسال می شود، بیشتر از فیلم نامه های هنرمندان تهرانی است. یعنی فیلم نامه های شهرستانی، کمتر موفق به دریافت پروانه ساخت می شوند. تا به امروز جلساتی برای حل این مشکل برگزار شده که البته هنوز نتیجه مثبتی به دنبال نداشته است.

دریافت نخستین مجوز تهیه کنندگی در شهرستان ها

حمیدرضا سهیلی، هنرمند پیشکسوت اهل مشهد، چندی پیش به عنوان نخستین تهیه کننده دارای مجوز در شهرستان، برای فعالیت مستمر در بیرون پایتخت معرفی شد. اتفاقی که می تواند شروع دوره جدید فیلم سازی در مشهد را رقم بزند و برخی موانع در این مسیر را کاهش دهد. حمیدرضا سهیلی در نخستین قدم خود، تهیه کنندگی فیلم «برادر کوچک من» به کارگردانی و نویسندگی پسرش امیراطهر سهیلی را برعهده گرفته است. فیلمی که پروانه ساخت خود را دریافت کرده و قرار است از اوایل پاییز در مشهد جلوی دوربین برود. امیراطهر سهیلی که نخستین ساخته اش به نام «زنای که با گرگ ها دویده اند» در گروه هنر و تجربه اکران شد، قرار است «برادر کوچک من» را در فضایی کودکانه و شاد بسازد.

درگذشت سینماگر مشهدی

یکی از اتفاقات تلخ سینمایی امسال مشهد بی شک درگذشت بهادر اسدی بود. او که به عنوان کارگردان و نویسنده در عرصه تصویر فعالیت می کرد، ۱۰ فروردین در اثر حمله قلبی دار فانی را وداع گفت. بهادر اسدی کار حرفه ای خود را از تلویزیون آغاز کرد و سال ۱۳۸۶ تهیه کنندگی سریال «کابوس» به کارگردانی سبروس مقدم را برعهده گرفت. این هنرمند مشهدی دو سال بعد، سریال «کیلو متر ۱۴» به کارگردانی آرش قادری را تهیه کرد که تجربه موثری در کارنامه هنری اش محسوب می شود. اسدی علاوه بر تهیه کنندگی، به عنوان بازیگر و کارگردان نیز در سینما و تلویزیون فعالیت می کرد. مهم ترین اثر او در حرفه بازیگری، فیلم «پیک نیک در میدان جنگ» و مهم ترین اثرش در حرفه کارگردانی، سریال «ریگاور» است، سریالی که با حضور بازیگرانی چون پوریا پورسرخ، شبنم قلی خانی و هومن برق نورد برای شبکه نمایش خانگی تولید شد. اسدی در دوران فعالیت حرفه ای خود، ارتباطش را با مشهد قطع نکرد و آثار را هم در شهر خودش جلوی دوربین برد که از میان آن ها می توان به فیلم تلویزیونی «انگل» و سریال «سزده» با بازی مرحوم علی انصاریان اشاره کرد.

پررنگ شدن تولیدات فیلم سازان مشهدی

سال گذشته هنرمندان مشهدی با تولید چند فیلم مهم، توانستند به جشنواره های مختلف داخلی راه پیدا کنند. «ایلیا، جست وجوی قهرمان» به کارگردانی سید علی موسوی نژاد، «سفر به تاریکی» به کارگردانی علی بصیری نیک و «مسافری از گانورا» به کارگردانی سید احمد علمدار، سه پویانمایی هستند که از مشهد در سی و پنجمین دوره جشنواره کودک و نوجوان اصفهان به نمایش درآمدند. در این رویداد «ایلیا، جست وجوی قهرمان» تندیس پروانه زرین ویژه داوران کودک را دریافت کرد، «سفر به تاریکی» تندیس عفاف و حجاب را به دست آورد و «مسافری از گانورا» تندیس ویژه ستاد ملی خانواده و جوانی جمعیت و همچنین تندیس های فرهنگ بنیان و ویژه دبیر را از آن خود کرد. در چهار و دومین جشنواره فیلم فجر هم چهار اثر از هنرمندان مشهدی حضور داشتند. بهروز شعبی، کارگردان نام آشنای شهرستان، با فیلم «آغوش باز» به این رویداد راه پیدا کرد و محمدابراهیم غفاریان و مرتضی علیزاده که از هنرمندان جوان مشهدی هستند، با اولین آثار بلند خود به ترتیب به نام های «نپتون» و «بی بدن»، نظر هیئت انتخاب را جلب کردند. همچنین پویانمایی «سفر به تاریکی» با نام «ساعت جادویی» در جشنواره فجر به نمایش درآمد.

میزبانی از ۴۰ فیلم ساز بانو در مشهد

یکی از اتفاقات مثبتی که در یک سال اخیر برای فیلم سازی مشهد رخ داد، برگزاری سلسله رویداد های روایت شهر به همت مؤسسه فرهنگی شهرآرا و با هدف تولید فیلم نامه بود. این رویداد از چهار بخش مستند، خرده روایت، شهربانو و قالب های خلاق و نوآور تولیدی، تشکیل می شده که بخش های خرده روایت و مستند، مرداد سال گذشته و بخش های خلاق و نوآور و شهربانو به ترتیب آبان و دی ۱۴۰۲ میزبان علاقه مندان بودند. در رویداد شهربانو به عنوان آخرین رویداد روایت شهر حدود چهل فیلم ساز خانم حضور داشتند

که دوازده فیلم ساز از شهر های دیگر و باقی شرکت کنندگان از مشهد بودند. لیلی عاج، کارگردان فیلم

«سرهنگ ثریا»، هم در این رویداد کارگاهی برگزار کرد که با استقبال علاقه مندان روبه رو شد. به طور کلی

مزیت نگاری مشهد به عنوان جهان شهر برکت و کرامت و مهربانی و رفتار عالمانه، یکی از محورهای اصلی

این رویداد ها محسوب می شد. همچنین در پایان رویداد ها، فیلم نامه های برگزیده در هر چهار بخش

خریداری شدند که قرار است به زودی در مسیر تولید قرار بگیرند.

افتتاح پردیس سینمایی ملل

امسال با افتتاح پردیس سینمایی ملل، تعداد سینما های مشهد به عدد ۱۰ رسید. این پردیس سینمایی دارای پنج سالن نمایش با مجموع ظرفیت ششصد نفر است. همچنین بخش سینمای روباز آن با ظرفیت چهارصد نفر به زودی آغاز به کار می کند. پردیس سینمایی ملل که با هزینه ۱۲ میلیارد تومانی ساخته شده، در منطقه گلشهر واقع شده است؛ منطقه ای در حاشیه مشهد که ظرفیت های فرهنگی و هنری چندانی ندارد. از این رو احداث سینما فرصت مناسبی برای اهالی

منطقه گلشهر محسوب می شود تا با پرده نقره ای آشنی کنند و دسترسی راحت تری به فیلم های روز سینمای ایران داشته باشند؛ اتفاقی که بی شک می تواند

بر ارتقای فرهنگ و هنر شهرستان تأثیر بسزایی بگذارد. امسال احداث سه سینمای دیگر هم آغاز شده است که یکی از آن ها در شاندیز و دو سینمای دیگر در گلپهار قرار دارند.

اکران نشدن فیلم های محبوب جشنواره فجر

بیست و یکمین جشنواره فیلم فجر مشهد سال گذشته از ۱۶ تا ۲۲ بهمن در ۹ سینمای مشهد برگزار شد. در این ایام ۲۵ فیلم در ۱۱۱ سالن روی پرده سینماها رفتند که در مجموع توانستند ۱۷ هزار و ۶۶۸ نفر را با خود همراه کنند. اما در این بین، غیبت فیلم های «تمساح خونی»، «بی بدن» و «صبحانه با زرافه ها»، در جشنواره فیلم فجر مشهد، برای بسیاری از مخاطبان سؤال برانگیز بود. این سه فیلم جزو آثار محبوب جشنواره فیلم فجر تهران بودند و مخاطبان انتظار داشتند در سینماهای مشهد هم اکران شوند. از این رو اداه کل فرهنگ

و ارشاد اسلامی خراسان رضوی با تهران ریزی هایی انجام داد، اما تا پایان جشنواره خبری از اکران این

چند فیلم نشد، اتفاقی که بی شک عدالت در توزیع محتوای فرهنگی در سطح کشور را زیر سؤال می برد.

درخشش هنرمندان عرصه فیلم کوتاه و مستند

فعالان عرصه فیلم های کوتاه و مستند مشهد هم سال پرباری را پشت سر گذاشتند. در این دوران هنرمندان شهرستان آثار مختلفی را ساختند که بسیاری از آن ها در جشنواره های مختلف داخلی و خارجی خوش درخشیدند. علیرضا باغشتی جایزه بخش ایران جوان را برای ساخت مستند «نفس» از هفدهمین جشنواره سینما حقیقت به دست آورد. در چهلمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران، هم جایزه راه ابریشم به فیلم «میراث باد»، به کارگردانی نسیم سهیلی، تعلق گرفت و جایزه بخش کتاب و سینما نیز به مرتضی علیزاده برای «خوانا بنویسید» اهدا شد.

در این رویداد، جایزه بخش شاخه زیتون به فیلم «شورشی»، ساخته علی سلمانی، دیگر هنرمند مشهدی، رسید. این فیلم، روایتی از هجوم نیروهای ارتش اسرائیل به فلسطین اشغالی را به تصویر کشیده است. در چهاردهمین جشنواره عمار هم لوح افتخار بخش «ملت قهرمان» به مستند «داستان بارانی» به کارگردانی حسین نژاد موسی و فانوس بخش فیلم داستانی کوتاه به «خوانا بنویسید» ساخته مرتضی علیزاده رسید. از دیگر افتخارات هنرمندان مشهدی در این رویداد، می توان به کسب عنوان بهترین فیلم کوتاه بخش فلسطین از دومین جشنواره بین المللی صبح توسط سعید ملتجی برای ساخت فیلم کوتاه «پیام» اشاره کرد.

تغییرات در انجمن سینمای جوانان مشهد

فروردین امسال مهدی آذرپندار، مدیرعامل انجمن سینمای جوانان ایران، طی حکمی سید وحید سید حسینی را که در سمت مدیر انجمن سینمای جوانان خراسان رضوی مشغول فعالیت بود، به عنوان سرپرست معاونت امور استان ها و جشنواره های انجمن سینمای جوانان ایران منصوب کرد. حسینی در دوران حضورش در انجمن خراسان رضوی، عملکردی پذیرفتنی داشت و توانست از فیلم سازان حمایت های خوبی کند، از این رو بسیاری امیدوارند که حضور او در معاونت امور استان ها نیز بتواند به فیلم سازی مشهد کمک کند. با رفتن سید وحید سید حسینی از مشهد، مهدی آذرپندار، محسن جهانی را به سمت سرپرست دفتر انجمن سینمای جوانان خراسان رضوی منصوب کرد. جهانی، نویسنده، پژوهشگر و کارگردان و از دانش آموختگان انجمن سینمای جوانان ایران است. او کارگردانی و نویسندگی ده ها فیلم کوتاه از جمله «آمبولانس»، «چاله»، «سبم آخر»، «کودک و گربه» و مستند های «آنجا سپیده دم»، «بوکس برای صلح»، «مرد سرمی»، «آنجا کربلا شد» و مجموعه مستند «خدمتی از عهد پسندیده تر» را در کارنامه هنری خود دارد.

چارسوق هنر

داوران برنامه «محفل»، خادم امام رضا(ع) شدند

در آستانه آغاز هفته وحدت اسلامی و به مناسبت اامت حضرت ولیعصر(عج)، بزرگ ترین محفل قرآنی جهان اسلام با حضور داوران برنامه تلویزیونی محفل در حرم مطهر رضوی برگزار شد. به گزارش صبا، در این مراسم، داوران محفل با پوشیدن لباس خادمی حضرت علی بن موسی الرضا(ع) در جایگاه برنامه حضور پیدا کردند. رونمایی از ابتهال علی حب نبی به مناسبت آغاز هفته وحدت با خوانش حامد شاکر نژاد، از دیگر برنامه های این محفل بود.

چند شخصیت جدید به «پایتخت ۷» اضافه شدند

سیمافیلم اعلام کرد تولید سریال «پایتخت» که از چند ماه پیش شروع شده است، با حضور بازیگران اصلی ادامه دارد. به گزارش صبا، بعد از وقفه چندین ساله از پخش آخرین سری این سریال و درخواست های مکرر برای تولید سری هفتم، «پایتخت ۷» با حضور تمام

شخصیت های اصلی و اضافه شدن چند شخصیت جدید در حال تصویربرداری است. «پایتخت ۷» به مناسبت ماه مبارک رمضان و نوروز ۱۴۰۴ در ۲۶ قسمت از شبکه یک سیمپا پخش خواهد شد.

پخش سریال «گردن زنی» آغاز شد

پخش سریال «گردن زنی» به کارگردانی سامان سالورو تهیه کنندگی علی قربان زاده از روز گذشته در شبکه خانگی آغاز شد. رؤیانونهالی، الهام پاوه نژاد، حسن معجونی، مهران غفوریان، مهدی حسینی نیا، سمیرا حسن پور، پوریا رحیمی سام، پژمان باغزی

محمد ولی زادگان و بهنام شکر به همراه ستایش رجایی نیا، بازیگر تئاتر مشهد، جزو بازیگران این سریال هستند.

حسن معجونی با «استاد» به سینماها می آید

فیلم سینمایی «استاد» به تهیه کنندگی بهروز افخمی و با بازی حسن معجونی قرار است اوایل مهر در سینماهای کشور اکران شود. «استاد» اولین تجربه کارگردانی عماد حسینی در فیلم بلند است که در چهل و یکمین جشنواره بین المللی فیلم فجر به نمایش درآمد. این فیلم که به یکی از موضوعات ملتپب اجتماعی در سال اخیر می پردازد، برداشت آزادی از نمایشنامه «اولثانا» اثر دیوید ممت است.

ایستگاه خبر

فراخوان جشنواره تئاتر خراسان رضوی منتشر شد

فراخوان سی و چهارمین جشنواره تئاتر استان خراسان رضوی منتشر شد. رضا عرفانی، دبیر سی و چهارمین جشنواره تئاتر استان خراسان رضوی (رضوان)، در گفت وگویی با شهرآرا، رویکرد اصلی جشنواره امسال را علاوه بر تأکید بر کیفیت آثار، زمینه سازی حضور جوانان و مشارکت حداکثری هنرمندان استان معرفی کرد و افزود: علاوه بر بخش اصلی شامل مسابقه تئاتر صحنه ای و خیابانی در جشنواره امسال، بخشی ویژه به جشنواره افزوده شده است تا فرصت بیشتری برای مشارکت و حضور جوانان در جشنواره ایجاد کند. وی «مسابقه تئاتر کوتاه جوان»، «نمایشنامه خوانی»، «نمایشنامه نویسی»، «عکس تئاتر» و «تئاتر کودک و نوجوان» را از بخش های دیگر جشنواره امسال اعلام کرد و گفت: بخش ویژه متمرکز بر اجرای عمومی است و فرایند دآوری در طول اجرای عمومی و از ابتدای آبان انجام خواهد شد. عرفانی جشنواره تئاتر استانی را جایگاهی مهم برای رشد و توسعه تئاتر با توجه به شاخصه های ملی، قومی، منطقه ای و جغرافیایی خواند و ادامه داد: برگزاری این رویداد بر تداوم و تثبیت این جایگاه، ارتقای تولیدات سالانه هنرمندان تئاتر استان و همگرایی بیش از پیش آن ها خواهد افزود. این جشنواره بر ایجاد بستری برای بروز و ظهور بخش مهمی از اجراهای عمومی یک سال و گسترش دایره مخاطبان آثار نمایشی و نیز تقویت و حمایت از گروه های اجرایی متمرکز شده است. وی بابیان اینکه آثار بخش رقابتی صرفاً اختصاص به آثار و نمایشنامه های ایرانی دارد، افزود: در جشنواره تئاتر استانی برای معرفی به جشنواره بین المللی تئاتر فجر، صرفاً آثار صحنه ای و خیابانی دآوری خواهد شد. هنرمند تئاتر مشهد بیان کرد: آثار بخش رقابتی جشنواره تئاتر استانی صرفاً مختص آثار نمایشی تولید شده هنرمندان استان که اجرای عمومی آن ها به انجام رسیده است، خواهد بود. لذا گروه هایی می توانند در جشنواره استانی حضور داشته باشند که در فاصله زمانی اتمام جشنواره استانی ۱۴۰۲ تا دو هفته قبل از شروع جشنواره تئاتر استانی ۱۴۰۳ اثر آن ها حداقل پنج نوبت در شهر های کوچک و ده نوبت در شهر های بزرگ به اجرای عمومی رسیده باشد. وی با اشاره به برگزاری جشنواره تئاتر استانی امسال در هفته سوم آبان، گفت: بازیابی آثار به صورت حضوری از ۱۳ مهر آغاز و آثار منتخب از سوی دبیرخانه جشنواره، هفته اول آبان اعلام خواهد شد.